

Mats Brandt, Landskapsdirektör/Maakuntajohtaja

Anförande vid Talent Coastline Employment –projektets seminarium Från Färdplanen till Riksåttan/

Esitys Talent Coastline Employment –hankkeen seminaarissa Tiekartalta Kasitielle 29.9.2022

Hur kan de föreslagna lösningarna att åtgärda bristen på kompetent arbetskraft tillämpas i vårt område? Vad kan vi som region, ekosystem, kommun och som övriga aktörer göra, så att internationella talanger kommer till och stannar i vår region? Kuinka osaajapulan ratkaisuja voidaan soveltaa tälle alueelle? Mitä voimme tehdä alueena, ekosysteeminä, kuntana ja eri toimijoina, jotta kansainväliset osaajat tulevat ja asettautuvat alueelle. Det är inga små frågor som lyfts på dagens seminarium. Det är inte heller första gången. Let's face it. Vi står inför ett mycket svårt problem och en stor utmaning. Tack för analysen och statistiken vi fått ta del av. Faktabaserade underlag är viktiga för beslutsfattandet.

Några utgångspunkter för egen del. Vi står inför en utmanande period. Innovationskraften är avgörande för hur det går för vår region på lång sikt. För det här behövs kunnskap och kompetens, på alla nivåer och stadier, med möjlighet för egen karriärutveckling. Med en redan hög sysselsättning, låg arbetslöshet och en ofördelaktig befolkningsutveckling behöver vi också en helt öppen diskussion om att få hit internationella talanger. Vi har inte råd att utesluta några alternativ.

Pohdintaani vaikuttaa myös huolenaiheeni tulevasta TE-uudistuksesta. En ennakoi alueellisia ratkaisuja, mutta tiedämme, että suuret uudistukset vievät aikaa, ja että kestää aikaa ennen kuin uudet organisaatiot asettuvat paikoilleen ja pääsevät täysin tehokkaaseen toimintaan. Voimme katsoa kokemuksia sote-uudistuksista kautta aikojen, en mieti pelkästään tätä tulevaa. Samanaikaisesti tulemme kokemaan yhä kiristynyttä kilpailua työvoimasta. Katson siksi, että meidän pitäisi varautua lähitulevaisuuteen kokoamalla toiminnot leveämmille hartioille ja jopa lisätä panoksiamme rekrytoimintaan, ettei tilanne vaikeutuisi entisestään.

Jag tycker alltså att vi behöver ha en färdig plan B för hur vi håller upp trycket under den kommande reformen. Jag tycker också att det är viktigt att vi har så breda axlar som möjligt för detta. En annan hypotes som jag har är att för internationella talanger är språk ett medel, att göra karriär, att kunna tillgodogöra sig kunskap och erfarenheter, som gör en själv kreativare. I det här hänseendet har vår mångkulturella region en styrka för just den målgruppen. Våra attraktiva livsmiljöer och relativa kostnader att etablera sig, resa och pendla, är andra fördelar. I dagarna har vi en stor grupp samarbetspartners bestående av region- och kommunledningarna från Västerbotten, som kämpar med samma utmaningar som vi. Att marknadsföra attraktiva livsmiljöer och en barnvänlig region var ett av deras tips. Jag håller med.

Suomen sisäisessä keskustelussa, Itä Suomessa, osaaminen, osaava työvoima ja työvoiman saatavuus ovat päässeet hyvin esille, kun asiantuntijaryhmä on etsinyt ratkaisuja Itä Suomen haasteisiin uudessa maailmantilanteessamme. Eri tyyppiset kokeilut, kuten esim. opintolainahyvitys, ovat tervetulleita. Täytyy myöntää, että on olemassa suuri tietoaukko, kansainvälisestikin, siinä, miten houkutellessa korkeasti koulutettuja alueisiin. Kunhan muistetaan, että vastaavanlaiset haasteet ovat muuallakin, kun toimenpiteet valtavirtaistetaan.

Avslutningsvis, jag skulle också vilja inbjuda regionens aktörer till en öppen diskussion om hur vi agerar i anslutning till The New European Innovation Agenda. Jag ser gärna Österbotten som en sk regional innovation valley där vi tillsammans växlar upp arbetet för smart specialisering och det innovationsfrämjande arbetet. En annan målsättning för agendan är att locka till sig talanger i Europa, till exempel för att utbilda 1 miljon "deep tech" talanger. Samarbetet mellan utbildarna i Vasaregionen som förra veckan hade avspark för ett nytt kompetenscenternätverk med fokus på den gröna omställningen, som ett resultat av GreenOVET-projektet, är ett gott exempel på nätverk som nu behövs för att placeras oss på kartan.